

ПИЈЕМОНТ

ДИРЕКТОР: Бранко Божовић

Оснивач: ЉУБОМИР С. ЈОВАНОВИЋ

Уредник: Коста М. Луковић

ДОКЛЕ?

Ништа незавидније од улоге ратног пророка! Безброј случајности које поседневно доноси ђудливост оружја отежавају и најбољем познаваоцу ратне вештине да пророчки, без опасности да буде демантован, сагледа епилог крвавој европској драми. Па ипак, има околности и чињеница које, познаваоцу теренског склопа војишта и бројног односа између зараћених држава, омогућавају да, на основу досадашњих операција, са врло много вероватноће, закључује о трајању рата и основима мира. Неке од тих околности потребно је још сада подвући.

Не казујемо ништа ново кад кажемо, да је немачки ратни план предвиђао, на првом месту, брзи и нагли пораз Француза. Преко порушених белгијских утврђења и градова, Немци су требали за цигло две недеље да умарширају у Париз. После наметнутог господарства Французима, немачки пукови су имали да се окрену Русији. Сваког члана Тројног Споразума на по се победити, и онда закључити мир! Држећи у својим рукама кључеве од Париза, Варшаве и Лондона, цар Виљему неће бити тешко да своје жеље и „аманете предака“ утисне у уговор о миру!..

Стварност је свирепо демантовала немачки ратни план. Потучена у Галицији и Руској Пољској, немачка војска, са савијеним заставама, повлачи се и с руског, и с француског, па чак и с белгијског земљишта. Дани олујске немачке офанзиве замењени су данима нимало енергичне дефанзиве. Савезнички ратни план брже но што се мислило, постаје географска стварност.

Немачко-аустријска офанзива пропала је. Питање је: докле може трајати њихова дефанзива? Да ли се рат ближи своје скором свршетку?

Брзим и енергичним дислоцирањем трупа, по заједничком плану, савезници су у могућности да, са више страна, за кратко време потисну непријатељску војску дубоко у унутрашњост Немачке. И сувише широки фронт на коме се налази немачка војска, учиниће да се, после првих јачих руских налета, немачка војска раскине као пантљичара. Једном скидана и на многим тачкама тучена, она се више не може ни духовно ни физички сјединити. Читаве дивизије, осечене од главних јединица, биће осуђене на предају. Жива сила немачка, према томе, биће разједињена, раситњена у ситне јединице, између којих нема кооперације и органске везе.

Тренутак разједињавања и разламања немачке војске није далеко. Делимични успеси Француза и Енглеза омогућавају руској војсци да, већ у току новембра, забележи нове триумфе на пруској територији. А после тих триумфа, питање о трајању рата решено је. Економски изнурена и војнички ослабљена, Немачка неће водити политику ноја, који, пред опасношћу, зарива главу у песак. Ма колико охол и јогунаст, цар Виљем ће, место маршалске палице којом је тако дуго витлао више глава европских суверена, бити принуђен да узме палмову гранчицу и тражи мир. Датумски говорећи, преговори о новој карти Европе отпочеће о новој години.

Из бојне линије

Непријатељ — спасилац!

Ноћ. Помрчина да се прст пред оком не види. У дугом реду, један за другим, корацају четаници уском и кли-

завом шазом, крај једне дубоке провалије. Одједном сини рефлектор и осветли пуш.

— Баш су услужне све Швабе! Да не осветлише, ко зна били смо главе изнели! — с ироничном захвалношћу додаде један од четаника.

Под Варшавом

— Двадесет и пет хиљада мртвих Немаца. —

Немци ће дуго памтити Варшаву. Руси су их пустили на домаћа својих тешких топова, па су их онда тукли унакрсном ватром. Само у околини села Пјасечна, све сеоско становништво учествовало је у скупљању немачких лешева, које је трајало читавих пет дана. Са свих лешева скинути су медаљони, које носе сви немачки војници, те је према томе начињен списак погинулих. Рачуна се да су Немци на левој обали Висле имали око 25.000 мртвих.

Виљем Пољацима

— Умоболник на престолу —

Све се више утврђује мишљење неких психолога, да Немачком влада душевно оболели човек. Факат да је отац цара Виљема умро од једне неизлечиве болести, само појачава то мишљење. Као поуздан доказ, да Виљем II није више нормалан, може се сматрати овај његов манифест, који је објављен у листу „Ченстоховац“, који издају Немци:

— Пољаци, ви, дабоме, памтите, како су изненада почела сама од себе да звоне звона светог Јасногорског Манастира. Та да се победио велики и важан дугађај, предкаван чудом. Тај дугађај — то је моје решење да ратујем са Русијом, те да вратим Пољској њене светиње и да је присајединим културној Немчкој.

Ја сам уснио рђав сан. У сну ми се јавила Богородица и наредила ми, да спасем њену свету породицу, којој прети опасност. Она ме је гледала сузних очима и ја сам пошао да извршим њену божанствену вољу.

Знајте то, Пољаци, и очекујте

моју војску као браћу и спаси-теље.

Знајте, Пољаци, ко буде уз мене биће богато награђен, а ко буде против мене — прогашће. Са мном је Бог и света Богородица. Она је подигла мач Немачке у помоћ Пољској.

Протестант и Богородица, Немац и Пољак могу се сложити само у болесном мозгу!

Бечки извештаји

— Нико им више не верује —

Копенхашка штампа већ је почела да тера шегу са извештајима аустријског главног штаба. Хладнокрвно измишљање победа у Бечу, није могло ни трезвене Данце да остави равнодушне.

Лист „Социјал-демократ“ пише:

— Аустријанци непрестано уништавају Србе, сваког дана одрже по неколико сјајних победа над Русима, а стално се концентришу у назад! Ето како они побеђују!

Румунија за Ердељ

— Велике антимађарске демонстрације. —

У Букурешту ври. Први акт новог националног комитета био је позив, у коме се позива становништво, да протестује против мађарског вандализма. У престоници и свима варошима у унутрашњости Румуније приређене су велике антимађарске демонстрације.

Таке Јонеску је изјавио, да ће гоњење Румуна у Ердељу награти Румунију, да се реши, да пређе преко аустро-угарске границе и да ослободи тамошње Румуне из ропства.

Побуна у Африци

— Бури се поново дижу против Енглеза. —

Енглески гувернер Јужне Африке известио је своју владу, да

се сем пуковника Марица, побунио и незнатан број грађана северног дела републике Ораижа и Западног Трансвала. На челу бунтовника стоје ђенерали Девет и Бајерс, познати из енглеско бурског рата.

Енглеска је влада предузела кораке, да се угуши тај покрет. Огромна већина становништва јужно-афричких колонија остаје лојална и неће ни да чује за бунтовнике. Тај ће део становништва зацело помоћи енглеску владу, да успостави ред.

Ситуација

— Кратки извештаји са свих бојишта. —

Београд, 25. октобра.

Напад Аустријанаца на наше положаје југо-источно од Шапца крваво је одбијен, а други напад јужно од Шапца завршио се неуспехом. Наш положај код Шапца веома је повољан. — На осталим фронтима није било промена.

Званични руски коминике вели, да се у Источној Прусској и Пољској продужује наступање. На Саву су Аустријанци приморани да се повлаче.

Немци су нападали на свом десном крилу у Белгији, између Димида и реке Лиса, али не само да су одбијени, него су тако нагло потиснути са својих првобитних позиција, да су савезницима оставили своје мртве и рањене. Пропали су потпуно напади на Арас, Лаон и на десну обалу Ена. Французи су напредовали у правцу Меца, код Понт-а-Мусона.

Нова претња

— Немци прете да ће уништити Брисел. —

Према добијеним извештајима из Бордоа, немачки официри у Брислу саопштили су у поверењу једноме дипломати неутралне државе, да ће, само ако немачки

Два буђења

— Од Фортуниа. —

(Из „Журнал де Балкан“)

Сцена представља народну свечаност у Берлину. У дну је позорница, на којој пише великим златним словима: „Буђење Барбаросино“. Један инвалид, који носи медаље из француског и руског рата, седи поред оргуља и свира бесно националну песму „Вахт ам Рајн“. Други инвалиди чувају стражу. Завеса се диже. Види се где Барбароса, обучен у царско одело, лежи у једној пећини. Његова брада, која је врло много порасла за време сна од неколико векова, покрива земљу као ђивим. Наједанпут се чује из далека топовски пуцањ. Цар се буди. Духови са црвеним капучачама излазе кроз пукотине стене и опкољавају га.

Барбароса. — Каква је то вика? Да ли је дошао велики ло-

вац гавранова?

Један дух. — Шта желите, господару?

Барбароса. — Идите и видите, да ли још лете гавранови изнад јелове шуме...

Духови одлазе. Они ускоро после тога долазе, носећи лешеве гавранова, које витлају по ваздуху играјући бесно. Чује се поново топовски пуцањ. Стена се отвара и осветљен бенгалском ватром појављује се Виљем Други са шлемом на глави и носећи у руци грбове свих вароши разорених и коже свих оних које је убио.

Он све то баца на земљу. Барбароса га загрли, припаса му свој мач и метну му на главу своју царску круну и заспа. Неколико лица у гомили пљескају. Већина звижди. Жива дискусија међу гледаоцима. Један раденик надикује све.

Раденик. — Ове су приче биле некада добре. Али доста сте замазивали очи немачком народу историјским успоменама, да би

заборавио садашње зло и озбиљне несреће. Дворјани, оставите старог Барбароса нека спава на миру и нагерајте његовог наследника да боље влада! (Одобравање).

Један од присутних. — Има ли каквих новости о рату с Холандијом, господине професоре?

Други. — Има; наше су трупе заузеле најважније вароши; али због саобраћајних тешкоћа, оне су узнемираване без престанка од банди, које издржава и прима енглеска флота. У опште, и ако нема борбе, рат је за нас убитачан.

Први. — Нека Бог сачува Немачку!

Други. — Јесте ли приметили што се дешава у рибању, над се у њ пусти штука.

Први. — Да, она поједе све друге рибе.

Други. — Разлика је између људи и риба, што се људи, у даном моменту удружују против

штуке и поједу је. Зар не налазите да би овај аполог био актуелнији од буђења „Барбаросиног“.

Раденик. — Ја мислим да је дошло време, да се учини крај овим блутицима представама. Имам идеју за једну нову драму. Видећете...

Окружен социјалистима, поче да лупа на споредна врата позоришта. Импресарио, који је играо кајзера, излази костимиран. Социјалисте га ухвати и одвуку га силом у једну пивницу, док је радник са друговима продирао у позориште и спремао нову представу. Одмах затим је листа „Буђење Барбаросино“ замењена са „Буђење Немачке“. Гледаоци навалише. Велико узбуђење. Духови поново излазе на позорницу. Појави се „Германија“ са круном на глави и сва увијена једним опртачем, који јој покриваше чак и лице. Виделе су се само њене сјајне очи. Када иде чује се звекет испод њене хаљине. Барбароса се буди.

Барбароса. — Каква је то вика? Је ли то звече кључеви Светога Петра?

Германија. — (потмулим гласом) Не!

Барбароса. — Је ли то звекет украдених милиона по варошима?

Германија. — Не!

Барбароса. — Да није то нека нова ратна справа?

Германија. — Не.

Барбароса. — Шта је, дакле?

Германија. — То је звекет мојих костију...

Она рашири свој огртач, показа своје лице и тада се указа сама кост. Подиже руку и додирну стену, одакле се одмах појави ватра.

— Добре вило, спаси ме! — рече Германија. Реци престолонаследнику да мени не требају људи завојевачи, него слободоумни и мирољубиви владаци, који ће се поверавати само часним људима. (Бурно одобравање код гледа-

гарнизон буде добио наредбу да евакуише Брисел, краљевски двор, палате министарства правде и булевар Анопак бити разорени. Због тога су све зграде миниране. Тако исто ће се поступити и у случају, ако савезничка војска изненада продре у Брисел.

Једини одговор савезника на овакве гестове могао би да буде онај према Метерлинковом савету: савезници треба за сваки свој знатнији град да узму као гаранцију један немачки град. Ако н.пр. Немци поруше Брисел, савезници треба да сраване Берлин са земљом.

Топ од 52 сантиметара

— Како је пошло, докле ли ће стићи? —

Немци веома ревносно растурају гласове, да су израдили топове од 52 сантиметра. Веле да су таква три топа већ донесена и монтирана у Анверсу.

Ми смо недавно изнели руско стручно мишљење о топу од 42 сантиметра, у коме се вели, да не треба прецењивати важност тог топа и да је он потпуно неупотребљив за ратове, који се као сада воде без форова, где би се такви топови једино могли употребити. За топове већег калибра још је горе, те се немамо чега бојати.

Занимљиво је у том гласу само то, што је то покушај, да се застраше савезници. Значи, да Немцима није све потама, кад прибегавају и таквим средствима. Можемо се надати, да ће Немци Берлин бранити са топовима бар од 82, ако не и од 102 сантиметра!

Бернштајн у затвору

— Осуђен што је говорио истину —

По наредби берлинског војног команданта, познати социјал-демократ Бернштајн, осуђен је на затвор од три године дана због говора, који је држао на радничком збору.

„Форверц“ цитира изводе из његовог инкриминисаног говора.

— Ја се надам, рекао је Бернштајн, да ће одмах по свршетку рата трговина понова живихнути. Надам се, да ће се мир ускоро закључити. Код нас се говори о анексији Белгије. По мом мишљењу, та би политика била потпуно погрешна. Чак су Фланци, и поред њиховог јужно-немачког наречја, непријатељски расположени према нама. При таквим усло-

лаца).

Једна сенка (излазећи из стене) — Браћо Немци, видите ли тамо гомилу белих костију? То су пробови, које је Виљем посејао. Од њих би се могла саградити варош.

Глас — Доле убица!

Појављује се „милитаризам“ на позорницу са шлемом и царским знацима. Носи буздован и убија ненаоружане људе, свештенике, жене, децу и старце, који пролазе поред њега. Он скаче преко њихових тела и удара их, ма да не дају никакве знаке живота. Али се ускоро на њиховом месту појављују савезни владаоци. „Убица“ појури на њих, али примети да је његов буздован постао једна обична батина. Погледа око себе, потражи друго оружје, али нађе само штаку аустријског цара. Појавише се три бела духа и заузму место у дну и на обема странама позорнице. „Милитаризам—кајзер“ изгледаше забринут. Сенке се прибли-

жима, анексија Белгије била би крупна погрешка. У нашем је интересу, да се мир закључи што пре. За нас би била несрећа, кад би Немачка почела мирне преговоре у улози диктатора, јер би то подигло против нас све културне народе! Говори се чак о неких 30—40 милијарди ратне оштете, коју треба да плате побеђени. Али је немогуће платити тако нечувену суму. С друге стране, ако буду уништене остале културне државе, опашће извоз Немачке.

Данајски дарови

Флашице с колерним бацилима.

Кад су руски војници 7. октобра прешли реку Сан гоњећи Аустријанце, наиђу у једном селу на једну жену, која им преда 12 флашица, које су јој дали Аустријанци при свом повлачењу, да их поклати Русима кад буду наишли.

Русима се то учини сумњиво и они те флашице однесу у санитарски одред, да се прегледа садржина. После пажљивог микроскопског прегледа утврђено је, да се у њима налазе културе колерних бацила.

Спасоносна болест

— Како се избегао од смрти Виљемов син Оскар. —

Енглеском листу „Тајмс“ јављају из Копенхагена, да принц Оскар, син цара Виљема, има за свој живот једино да захвали мами срца.

Принц је са својим пуком био дочекан јаком ватром од Туркоса, који су били посакривани по дрвећу. Сви официри, који су били у његовој пратњи, побијени су. Силно узбуђење изазвало је код принца јако лупање срца, од чега се обезнанио. Туркоси, мислећи да је мртав, оставили су га на миру. После кратког времена принц се повратио и однесен је с бојног поља.

Анексија Белгије

— Варшавска продукција Немаца. —

Из Берлина јављају, да је решено да се Белгија званично присаједини немачкој царевини. Сем тога је донета одлука, да се у Белгији уведе још суровији режим. Оставка гувернера фон дер Голца, која се званично мотивише њего-

жише: Он замахну на њих, али се његова батина преби на двоје.

Један гледалац — Какве су ово три сенке, господине? Други — Зар нису то три Суђаје?

Трећи (свечано) — То су Правда, Разум и Хуманост, које су увек триумфовале.

Три сенке подигоше десну руку. Одмах, са свију страна, дођоше гомиле људских бића, пред којима се дизаше облак од прашине. Усред ове прашине појављиваху се најпре главе, — мртвачке главе, чије очи, сувише раширене, изражаваху још самртну борбу и ужас последњег часа. Ове главе су биле покривене пруским шлемовима, француским качкетима, руским, аустријским, белгиским, енглеским и српским војничким капама. У колико се прашина спустише, примећиваше се да су то главе скелета оживљених. Образова се један круг. Сваки Немац пружио је руку двојци стрелаца, и чује се страшан

звекет костију, који постаје све јачи и јачи. Круг се смањује све више и више око кајзера, који стоји заједно са парчетом његове маршалске палице.

Бавоље коло — Погледај, убицо! Ово је милионити део оних које си ти убио!... Коло постаје све брже... Звекет костију постаје тутњава, затим јдно страшно рикање. То је права бура око кајзера, стеже га, ломи га и најзад пропадају сви у земљу уз страшну грмљавину.

Један полицајац (јурнувши на позорницу) — Ова је представа бунтовничка и непатриотска. У име цара војска је морам забранити.

Гомила — У име немачког народа, ћути, или ћеш погинути!... Полицајац се уплашен повлачи. Велико одушевљење код народа, који виче: „Доле тирани! Живео немачки народ!“

Познати румунски државник Титу Мајореску, који је био шеф румунског кабинета за време закључења Букурешког Мира, решио се да напусти Румунију и да се дефинитивно настани у иностранству. Пре но што ће отићи, он ће румунској Академији Наука поклонити своју богату библиотеку.

Титу Мајореску био је као вођа конзервативне партије противан изборној реформи, коју је тражила либерална странка, те је са својим кабинетом морао дати оставку и уступити своје место Браћану. Мајореску је био познат као веома далековид политичар. Као такав он је рескирао да Румунију омрази с Бугарском и да у Балканском рату интервенише у корист Срба и Грка. Био је искрен присталица српско-румунског зближења.

Глад у Белгији

— Енглеска помоћ немачким жртвама. —

Председник општине у Шарлероу дошао је у Лондон и описао Енглецима ужасан положај, у коме се сада налази Шарлеоа и цела провинција Гено.

Немци су од становништва одузели све животне намирнице, и ако је цео тај крај индустријски, те се храна стално довози из других покрајина. Сваки рад је стао, а треба се исхранити. У самом Шарлероу и околини налази се у потпуној беди око 500.000 душа, а у целој провинцији Гено више од 800.000 душа.

Из Лондона је одмах испослан

први транспорт животних намирница у ту несрећну покрајину, коју су Немци потпуно опустошили. Тај је транспорт послан у пратњи пуномоћника америчког и шпанског посланика у Белгији. Немачке су власти гарантовале преставницима тих неутралних држава, да те намирнице неће употребити за своју војску.

Грчка и рат

— Мишљење грчких листова о руско-турском рату —

Целокупна штампа коментарише ситуацију, која је створена покушаним препадом Турске и вели да је Грчка

Са нашег ратишта

НА ЈАГОДЊИ, БОРАЊИ И ГУЧЕВУ

Ваљеву, 25. октобра

У току 23. октобра на Јагодњи, Борањи и Гучеву водиле су се само артиљериске борбе.

ОКО ШАПЦА

Истог дана непријатељ је покушао напад на наше положаје југо-источно од Шапца, али је са огромним губицима одбијен.

НА ОСТАЛИМ ФРОНТОВИМА

На осталим фронтovima није се десило ништа значајније.

Италијанска влада

— Три нова министра. —

Министарска криза у Италији решена је на тај начин, што су из старог кабинета испала три министра.

За новог министра спољних послова дошао је барон Со н и н о; за министра финансија М а р к о н о и за министра привреде О р л а н д о.

Нови министар спољних послова барон Сенино рођен је у Флоренцији 1847. године. Од 1887. био је неколико пута министар унутрашњих дела. Године 1906. и 1909. био је председник министарског савета. Он је врло утицајна личност и у парламенту и на двору, ма да не ужива велике

симпатије италијанског јавног мишљења због свога неодлучног држања у питању прилажења Италије Тројном Споразуму.

Наплата пореза

— Распис Министра Финансија пореским одељењима. —

Министар Финансија г. др. Л. Пачу упутио је овај накнадни распис свима пореским одељењима у земљи:

„И ако сам наредио да се наплата пореза што успешније врши, ипак, из поднесених извештаја за прошлих петнаест дана, види се, да се у наплати порезе није кренуло на боље. Чак имам уверења да ни општински часници нису исплатили свој порез не

штво никад није крило, да у Виљему гледа само насилника и отимача.

Жеље Германа

— Ум за морем, смрт за вратом. —

Каква би била судбина Русије и Француске кад би Немачка и Аустрија победили? То нам објашњава „Нова Слободна Преса“ у једноме од последњих бројева, у чланку „Уништење непријатеља — наше свето начело“, из кога саопштавамо један пасус:

„Фридрих Други увек је имао за циљ не да победи непријатеља, него да га уништи. Граф Молтке продужује ову лепу традицију... Он зна да ми не можемо уништити потпуно с глоба земљиног Русију и Француску, али ми можемо да употребимо сву своју силу да рат, који је отпочет против нас на један ужасан начин и са једном тако великом мржњом, по-

Француски понос

— Французи не примају ништа од Виљема. —

Два подпрефекта француског департмана Арден, допутовавши у Париз причају, да се Виљем у почетку септембра налазио у Шарлевиљу, код Седана.

Цар је наредио да се пробију зидови трију суседних кућа и у тој згради сместио се он и његова велика свита.

Виљем је хтео да о свом трошку обнови историски замка Белви у коме је после предаје код Седана живео Наполеон Трећи, а који су сад опљачкали Немци. Међутим, власник тог замка, нотар Седана, одбио је ту понуду.

Општински савет Седана није хтео да прими 1000 франана, које је Виљем поклонити за варошску сиротињу.

У опште, француско становни-

само за ову годину, већ ни за ра-
није године.

Стога препоручујем свима по-
реским оделењима да сав дуго-
вани и текући порез од општин-
ских часника: председника, кме-
това и писара првенствено на-
плате, ма и егзекутивним путем,
и да ме о томе известе најдаље
до 15. новембра тек. године."

Дневне вести

Војвода Вук

Јављају нам из Алексинца,
да се Војвода Вук (пешадиј-
ски мајор Војин Поповић)
знатно опоравио и да већ
устаје из постеле. За кратко
време, Војвода Вук ће се опет
ставити на чело своје комит-
ске чете.

Последњи воз

Данас у 8 часова пре под-
не полази последњи воз за
оне, који имају намеру да на-
пусте Београд.

Племенитост Београђана

Јуче, на дан задушница, ве-
лики број престоницких гра-
ђана који су посетили Ново
Гробље, приложили су 700
динара одбору за скупљање
топлог одела за браниоце
Београда.

Прилоге је скупљао госпо-
дин Јоца Константиновић, рен-
тијер. Племенитост Београђана
и овом приликом показала
се као и увек. Ми овај факт
бележимо с поносом и ра-
дошћу.

Рањен гуслар

Народни гуслар Перун Пе-
руновић, за кога се био про-
нео глас да је погинуо, жив
је. Рањен је по други пут на
Еминовим Водама на Гучеву,
као водник једнога вода, на-
лази се у резервној болници
у Крушевцу.

Примаоцима Пресбирио-а

Како је за време рата Бео-
градски Пресбирио издавао из-
вештаје великом делу грађана
бесплатно, то је, заузимањем
неколицине, учињен предлог,
да сви Београђани који су
примали бесплатно извештаје
Пресбирио-а, на име тога при-
ложе колико ко може одбору
за прикупљање топлог одела
за наше браниоце.

Прилоге како у новцу тако

и у одећу примаће г-ђица Ја-
ворка Дамњановићева, чинов-
ник Пресбирио-а.

Из Смедерева у Битољ

Министар Правде преместио
је г. Станка Лапчевића јавног
правозаступника при смедер-
ревском првостепену суду,
за правозаступника при би-
тољском окружном суду.

За београдску сиротињу

Трговачка радња Сабо и
Костић приложила је Општи-
ни Београдској 100 динара,
као свој прилог београдској
сиротињи,

Протестни збор

У понедељак 27. октобра,
у 2 часа по подне, одржаће
се код „Славије“ збор служ-
беника Фабрике Монопола
Дувана, на коме ће се гово-
рити о корацима који послу-
житељи имају да предузму,
после управине одлуке да им
се откаже посао.

Грађанима кварта врачарског

Одбор за кварт врачарски
прикупљаће данас и у току
идуће недеље топло одело за
војнике одбране Београда од
грађана у улицама: Зориној,
Смиљанићевој, Даничићевој,
Проте Матеје, Крунској, Харт-
виговој, Браће Недића и Ку-
мановској.

Моле се грађани тих улица,
да спреме што буду могли
дати као своје прилоге.

БЕЛЕШКЕ

Изгубљен куфер. — Приди-
ком мог путовања од Београда
до Крагујевца, у половини јула,
остао ми је у Лапову куфер. Ку-
фер је црн, лакован, са жутим
оквиром; у њему је женски веш,
халине и неке слике. Моли се же-
лезничко сособље у Лапову и пу-
блика, да потписану известе ако
знају шта је с овим куфером. —
Адреса: Олга Драг. [Милићевића,
удова. Крагујевац (Вигешка 12).

Заробљени Шапчани

Имена Шапчана које су Аустри-
јанци одвели у ропство. —

Преко г. Ђорђа Јосимовића,
консула, јавио се већи број Шап-
чана, које су Аустријанци прили-
ком повлачења из Шапца одвели
у ропство. Већина заробљених
Шапчана налази се у Czegled-у
и то: Стеван Фотић, директор
гимназије; Павле и Алекса Гано-
вић, трговци; Миша Јосимовић,
трговац; Милутин Глишић, трго-
вац; Светозар и Лука Лазаре-
вић, студенти; Милош Ђорђе-

всћ, Светозар Павловић, Марјан
Гајић, Димитрије Дамјановић,
Ђура Милановић, Милан Стојко-
вић, општински одборник; Рецо
Муратовић, Војислав Марковић,
Светозар Петровић са сином
Ацом; Душан Кнежевић, Милан
Николић, Пера Бели и син; Јов.
Павловић, Јован Миловановић,
студент; Никола Павловић, Алек-
са и Душан Кнежевић, Мика и
Љуба Јуришић, Лазар Дамјано-
вић, Бошко Новаковић, Јеремија
Терзић, Марија Марчић, Даница
Недић, Зорка Тадић, Добра Бе-
чевић, Јован Јовановић, Паун Во-
јић, Вучко Милкић, Недељко Ја-
њић, Филип Галонић, Живко Пе-
тровић, Сима Николић, Бранко
Николић и Најдан Милићевић.

У Aszod-у се налазе: Стеван
Паранос, извозник; Петар Ку-
јунџић, трговац и Анта Паранос.

Ратне ситнице

Французи су спремили нову
армију од 500.000 људи, која ће
ових дана поћи на бојиште.

Принц Волрад-Фридрих од Вал-
дек-Пирмона, брат по оцу краљи-
це мајке Еме Холандске, погинуо
је у једној извидници у Фран-
цуској.

Цар Виљем Други лично је
храбрио своје пукове у варшав-
ској битци. Али Руси су надвла-
дали и цар Виљем је морао по-
смаграти пораз својих трупа.

Независна румунска штампа
продужује откривање велике не-
мачке шпијунске организације у
Румунији. У ову аферу умешане
су многе виђеније личности, па
чак и директор државног лом-
барда.

Ратна пошта

Моли се сваки Земунац или Зе-
мункиња, који би што знао за
Стеву Мишковог, и његову матер
Јулку Мишкову, који су прешли
из Земуна и где се сада налазе,
да ме једном картом на ову адресу
известе.

Стеван Дера, дипломирани агро-
ном, Крушевац. Хотел Касина.

Миладина Филиповића из Мач-
ката, среза и окр. ужичког, вој-
ника I чете II батаљона IV пука
III позива, у борби од 14 сеп-
тембра тек. год. нестало је, и до
данас се за њега незна ништа.
Тражен је и од стране фамилије
а тражила га је и његова коман-
да па се о њему није могло ни-
шта сазнати. Умољав се онај
који би ма што знао о Милади-
ну, да о томе известе Милију
Филиповића, тежака из Мачката,
срез и округ ужички.

стане за свагда немогућ. Идеје о
панславизму морају остати зајед-
но са лешевима на бојном пољу!
Оне не могу више да оживе, јер
су доста времена тровале наш
живот и однеле нам доста про-
дуктивне снаге. Две савезне мо-
нархије морају до краја истра-
јати у својој намери да униште
политику непријатељску, иначе
ће нас Русија и Француска, кроз
неко време, понова напасти. Овај
рат, који нам је изметнут, мора-
мо водити докле год потпуно не
уништите непријатеља, иначе је
бескорисно што расипамо новац
и крв наших синова. Свест и ра-
зум се буне и против помисли да
се овај рат може свршити, а да
ми не саградимо један страхан
зид, заливен нашом крвљу, који
ће нас увек штитити од Истока и
Запада. Благостање народа, мир
наших огњишта, напредан индус-
трије и уметности не могу зави-
сити од тога, што нека група лаж-
љиваца има у Русији највећу
власт у рукама, или што су неки

продани политички људи на челу
Француске. Ми и наши савезници
не боримо се против непријатеља,
него против ове атмосфере у ко-
јој се налази Европа последњих
десет година."

Већу раздаљину између жеља
и стварности немогућно је зами-
слити!

Пожар у Трсту

— Изгорео дреднот пре но што
је довршен. —

Пре месец и по дана, као што
смо јавили, у Трсту је избио по-
жар у радионици бродова, Мон-
фалкон, која припада једном ита-
лијанском друштву. Том је при-
ликом упропашћен аустријски
дреднот који је грађен у тој ради-
оници.

Костур брода, разуме се, није
изгорео, јер је од гвожђа, али је
изгорела сва дрвена грађа, која је
држала лађу у доку, те је ова

пала на бок. Међутим, и поред
данашње усавршене технике, не
може се ни замислити да се брод
опет исправи. Мораће се цео ко-
стур расклопити, па да се посао
отпочне изнова, а Аустријанцима
сад није до тога.

Малерозни дреднот требао је да
има запремину 24.500 тона, брзи-
ну 21 чвор, наоружање: 12 топова
од 34 сантиметра, и 14 од 15 сан-
тиметара. По новом аустријском
флотном програму, грађена су че-
тири таква брода истог типа, али
ниједан није довршен.

Гусларово писмо

— Перун Перуновић, народни гу-
слар, тешко је рањен. —

Младачки идеали српски у
неколико су остварени. Још нас
мало времена раставља од ср-
пскога дана, када ћемо сви у хору
величанствено запевати химну
српског уједињења и ослобођења.
И подлим Лацманима, као Тур-

цима и Бугарима, задасмо неко-
лико смртоносних удараца! Дрина
још тече мутна и крвава и про-
носи мртве Швабе и Мацаре. Ла-
дно Гучево сваког дана у својим
тамним пештерама скрива по сто-
тине и хиљаде наших душмана.
Наши соколови, и ако су изму-
чени и уморни кољући се три
године дана, непомично се држе
с вером у Бога и српску победу.

Као најплеменитији витез и бо-
рац за слободу човечанства оста-
ће у Историји Света — Србин.
Њега пратим кроз три рата; ево
ме и у четвртог најсветијем. Њему
пјевам и њему се дивим. Од пр-
вог дана, кад плану пушка на
Дрини, налазим се у бојном ланцу.
Нисам престао пјевати и пуцати,
ма да сам био двапут контузован
и једном лако рањен. Али ми сад
дохакаше. Лацманско Ђуле зададе
ми три ране у десно раме и ра-
стресе ми груди. Поред тога и
гусле ми у пола преби.

Сад не могу тући оштром палом,
Нити вући таманим гудалом.

Али се надам у Бога и лекара
мога да ћу опет преко Дрине
и пуцати и певати. Рањен сам на
Еминовим Водама. Пошто се про-
нио глас да сам погинуо, то Вас,

као збога старог пријатеља и у
многим корисним стварима учи-
теља, молим да објавите да сам
жив, али да сам љутих рана до-
пауно.

Срдачно Вас поздравља
и поштује
Ваш
Перун Перуновић

АМЕРИКАНСКИ
Краљ Дијаманата
извештава пош. публику
да продаје сву робу по
чудноватим спуштеним
ценама.
Неколико стотина хи-
љада комада разних ства-
ри за успомену као: елек-
тричне лампе, упалаче,
ташне, новчанике и т. д.
од 50 п. д. па на више.
Железнички сатови од
4 дин. па на више.
5-8

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ ШТОФОВА ЗА МУШКО ОДЕЛО И КРОЈАЧКОГ ПРИБОРА

Поповић, Лазаревић и Комп. --- Београд

Препоручује п. п. највећи избор штофова за зимску сезону као и једну велику партију ШТОФА ДУБЛЕА-УЛСТЕРА

Молимо поштоване муштерије из унутрашњости да нас изволе посетити ради избора истих, пошто због ванредних прилика мустре неможемо на увиђај слати. Уједно јављамо да железница прима робу на отправљање од станице Ресника. 1-10

Човек самац

Идући се код неког трговца или господина да му чува кућу с тим да има стан бесплатно нека се јави уредништву овог листа. 1-2

Најбољих Кримера, Астрагана, Сомота, Порхета

као и разних артикала за јесењу и зимску сезону у ванредно великом избору има ПОМОДНА ТРГОВИНА

Браћа Х. Габај

у КОД „КРУНЕ“
кнез Михаилова ул. бр. 33. Београд. Преко од Гранд Хотела. 1-4

Стан за самца

Издаје се лепо намештена соба за отменог самца са електриком, услугом и другим потребним удобностима у Доситејевој ул. бр. 14. 2-3

Винарска радња

Подрум „Нектар“

Николе Димића
Препоручује под гаранцијом ПРИРОДНА ВИНА, коњака француског, грчког и медицинског Штокова, шљивовице, кобвице, ликера, БЕРМЕТА винског сирћета и маслиновог зејтина. 2-6

Одличан ђак VII разреда гимназије

спрема ученике за веома скромну награду. Упитати уредништву „Пијемонт“. 3-3

Позоришна Кафана

ВАСИНА УЛИЦА
Полпуно је реновирана и препоручује се поштованим посетиоцима. Нарочито препоручујем своје добро пиће. 3-5

С поштовањем
Милош Ђ. Николић
хотелијер

КАРТЕ европског бојишта

издаје Српског Црвеног Крста два листа цена за Београд 1-20. За унутрашњост са поштарином 1-60. На платну за Београд 3-20, а за унутрашњост 3-80. Новац треба унапред послати издавачкој књижарници
Геце Кона
Кнез Михаилова ул. бр. 1. 3-10

Кошуља и Гаћа

Чарапа, Унтерцига, Шлофијанки и разне платнарске робе, продаје најјевтиније и најсолидније
Магацин Благојевића
3-12 Београд—Теразије

Берберски момак

Старији момак берберски потребан је одмах радњи Владе Ђурчића — Цветни Трг. 3-3

„Пијемонт“ прима огласе по најумеренијој цени.

У кафани Панте Костића

КОД
Вука Караџића
(СКАДАРЛИЈА)

Преко целог дана точи се свеже пиво (чаша 0-20, кригла 0-30 п. д.) велики избор природног пића и српских мезелука. — Услуга брза и тачна. 3-3

Делосава Терзибашић

МОДИСКИЊА
Гранд Пасаж — Кнез Михаилова бр. 19.

извештава поштоване муштерије да је радња отворена. Цене солидне. 3-3

Дрогерија ГУСЛАР

КОЛАРЧЕВА БРОЈ 5.

није ни за време најопаснијег бомбардовања престала да ради, а понајмање би сад како проносе гласове неки шкартови из позадине. У радњи је стручан апотекар — магистер фармације. Има КАО И УВЕК довољно разноврсне дроге иске и апотекарске робе, фотографских плоча, НИЦА зејтина за јело, рума, чаја и коњака, белгиских медицинских стаклади и свих других потреба. Спремамо НОВ ЦЕНОВНИК и разаслаћемо старим муштеријама. Ни железница ни пошта не примају робу, али нашим познатим муштеријама шљево по прилици. 7-20

Великопродајна мануфактурна радња

В. Маринковића и Комп.

отворена је. Новац упућивати поштан. упутницама. 3-3

МАНУФАКТУРНА РАДЊА Поповића и Шумаревића

отворена је сваког дана. 3-3

КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА Обрадовића и Станковића

Београд преко пута Народне Банке
отворена је сваког дана звештава своје пословне пријатеље. 5-5

Готово је и ДРУГО ИЗДАЊЕ сасвим допуњена са свима местима ЦЕЛОКУПНА КАРТА

Европског ратишта

ЦЕНА КОМАДУ
једнобојна три гроша, у бојама један динар
КЊИЖАРА

Косте В. Илића

преко пута Новог Двора уз поручбину и новац треба слати упутницом. 1-5

КРАЉ. СРП. ДВОР. ФАРВАР

Младен Савић

Авалска 11. — Телефон 2052.
прима све фарбарске и молерске послове. 10-10

Јављамо сродницима, прјатељима и познаницима, да је наша премила супруга — односно слатка мајка и т. д.

— ЛЈУБИЦА

после дужег боловања преминула 17. а сачуваена 18. октобра т. г. — у пожаревачком гробљу.

И ако неутешни за изгубљеним благом, ипак и овом приликом захваљујемо свима онима који нам утехе даваху у кући и цркви, и који својим присуством тужан спровод увеличаше и милу нам покојницу до гроба испратише

Нека г. г. официри: подпук. Љуба Балтић, који у име пука; и г. г. мајор: Јоца Наумовић и Таса Поповић — команданти батаљона, — испослаше нарочите изјаве, прима нашу искрену благодарност. Као и г. капетан Богојевић — ађутант, који у име своје и пука, лично присуствоваше. Благодарни смо и свештенству: проти Томи Протићу, Ивану Атанасковићу, Мил. Бранковићу, Јови Николићу и Ђ. кону Атанасију Илићу на бесплатном учешћу на опелу.

А нарочито г. Димит. Лазићу, свештенику, који се још у цркви опрости дирљивим говором; као и г. Вукићевићу учит., који се такође над гробом са покојницом опрости и изнесе наш преголеми губитак за с пругом и мајком.

Веома смо захва ни и г. Ђи Драги Т. Протићу — протиници, као и баба Ани на указној првој помоћи око спреме и опреме наше миле покојнице.

Као и г. г. Ђоки Живановићу, Петру Шухарпићу, Ивку Добричићу, трговцима и г. Јови Цветовићу, учит. и г. Пери Каризовићу, бив. деловођи на указане нам неоцењене услуге.

Неутешни и за навек ожаловљени: супруг Љуба Радовановић, свештеник печански и VIII пука 3 позива; синови: Светолик, лекар; Светислав, пешад. подпоручник; Војислав, гимн. VI год.; Бривоје IV год.; кћери: Даница, гимн. I год. и Зорица, учн. II р. основ. школе; мати Цана; сестра Мара; зет поп Мита и остала родбина.

ПОТПУНО НОВА РЕНОВИРАНА ШТАМПАРИЈА

Телефон 15-91.

Телефон 15-91.

„ПИЈЕМОНТ“

у својој сопственој згради

Краља Александра бр. 12.

Снабдевена потпуно најновијим словима, шарама, линијама и свим могућим штампарским машинама и бојама.

Са две најновијег система „LINOТУР“ СЕЦ-МАШИНАМА

Прима на израду: Књиге, разна дела, протоколе, ценовнике, јеловнике, свадбене позивнице, вереничке карте, у разним форматима плакате, биоскопске програме, улазнице, визиткарте, као и разне друге штампарске послове.

ПОТПУНО ЧИСТА И БРЗА ИЗРАДА.

О солидности и умереним ценама, као и о самој изради ма каквог штампарског посла штампарија „Пијемонт“ ставља на расположење п. публици да се и сама о свему лично увери.

ЦЕНЕ СУ ВРЛО УМЕРЕНЕ.

Прима на израду све могуће штампарске послове.